1834. LEEUWARDER COURANT. No. 100.
DINGSDAG den 16 DECEMBER.

NOTIFICATIE.

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland.

Gezien art. 4 van Zijner Majesteits Besluit van den 1 Maart 1831, no. 14.

Maakt door deze bekend, dat de door de Algemeene Rekenkamer, bij resolutie van den 17 November 1834, no. 52, T. 2, gearresteerde Rekening en Verantwoording van den Heer Administrateur van 's Rijks Schatkist, wegens Ontvangsten en Uitgaven, betrekkelijk de Provinciale Fondsen, over het dienstjaar 1831, gedurende den jaargang 1831, met de daartoe betrekkelijke Begrooting, gedurende *veertien dagen*. In te gaan met den 17 December aanstaande, ter Provinciale Griffie, ter inzage van een ieder Ingezeten, zal worden nedergelegd.

En, ten einde hieraan de vereischte publiciteit te geven, zal deze in de Leeuwarder Courant worden geplaatst. *De Staatsraad, Gouverneur voornoemd*,

Leeuwarden, den 11 December 1834. VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

ENGELAND.

LONDEN, *den* 10 *December*. Gisteren morgen vroeg, ongeveer ten acht ure, is sir *R. Peel* in deze hoofdstad op deszelfs verblijf, in Privy-gardens, aangekomen. De terugkomst van den heer *Peel* werd kort daarna, en aan Z. M., en aan den hertog *van Wellington* medegedeeld. Laatstgenoemde heeft daarop in den loop van dien morgen aan sir *R. Peel* een bezoek van een uur gegeven, waarna de markies *van Chandos* en lord *Granville Somerset* insgelijk een mondgesprek met hem gehad hebben. Des namiddags van dien dag heeft de heer *Peel* zich naar het paleis van St. James begeven, ten einde audientie bij den Koning te hebben, en bij zijne terugkomst van daar is hij naar het bureau van 's rijks schatkist gereden, waar de hertog *van Wellington*, de graaf *Rosslyn* en lord *Ellenborough* zich bijeen bevonden. — Mevrouw *Peel* en twee harer kinderen, welke sir *R. Peel* op zijn overhaaste terugreis uit Italie naar Engeland vergezeld hebben, zijn te Dover, waar zij Maandag avond laat, ten half twaalf ure, van Calais aangekomen waren, achter gebleven, ten einde van de vermoeijenissen der reis uit te rusten, alvorens zich naar Londen te begeven.

Aan een aantal van Zr. Ms. geheime raadsheeren zijn gisteren avond uitnoodigingskaartjes tot het bijwonen op heden van eenen geheimen raad, op het paleis van St. James, toegezonden. Ook verzekert men, dat dien zelfden avond eene communicatie van hoogerhand aan lord *Stanley* is afgezonden. Sommigen willen, dat nog heden de nieuwe definitive zamenstelling van het ministerie zal bekend gemaakt worden.

Onder meer andere personen van onderscheiding en rang, welke in deze laatste dagen met den hertog *van Wellington* eene bijeenkomst gehad hebben, heeft zich ook de graaf *Aberdeen* bevonden, welke vroeger, tijdens het eerste ministerschap van den hertog *van Wellington*, Britsch minister van buitenlandsche zaken was.

De heer *G Cockburn*, welke zich thans in West-Indie gestationneerd bevindt, is, naar het gerucht wil weten, door den hertog *van Wellington* huiswaarts ontboden, ten einde hem andermaal aan het bureau der admiraliteit te kunnen plaatsen.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, *den* 8 *December*.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Maandag den 8 *December*.

Opening der vergadering ten half elf ure. Z. Exc. de minister van financien is tegenwoordig. Is ontvangen eene missive van den heer *Frets*, waarbij hij aan de kamer kennis geeft, dat hij de zitting wegens ongesteldheid niet kan bijwonen; alsmede een berigt van het overlijden van den heer *van Boelens*. Besloten tot het zenden van een brief van rouwbeklag aan de weduwe van laatstgenoemde.

Twee petitien, bij de eene van welke verhooging der inkomende regten op de granen gevraagd wordt, de andere bedenkingen bevattende op de zamenstelling der regterlijke magt, door de regtbank van eersten aanleg te Alkmaar ingediend, worden naar de commissie *ad hoc* verzonden.

Aan de orde van den dag is de beraadslagingen op het ontwerp van wet *regelende den omslag der grondbelasting voor* 1835. Dit ontwerp heeft ten doel de belasting der te hoog aangeslagene provincien, *geheel* naar het kadaster te doen heffen, en die provincien, welke hooger moeten belast worden, op de *helft*. Al de provincien zouden overigens naar gelijke mate het door de Regering te lijden verlies van *f* 416,000 moeten dragen.

De heer *van Swinderen* heeft zich tegen de voordragt verklaard. Hij verlangde, dat de regering, overeenkomstig het voorstel der staats-commissie, het kadaster *geheel* had toegepast op de te hoog belaste gewesten, en *voor de helft* op de provincien, die hooger belast zouden moeten worden. Hij oordeelde, dat door het omslaan der ontbrekende *f* 400,000 over al de gewesten, het door genoemde commissie aan de hand gegevene hulpmiddel geen doel zou treffen.

De heer *Cats* vermeent, dat de kadastrale aanslagen overal op gelijke wijze zijn geschied; hij dringt op de algeheele invoering van het kadaster aan. Het doet hem echter leed, dat de Regering aan het voorstel der staats-commissie geen gehoor verleend heeft. Hij noemt de over al de provincien om te slane *f* 416,000 eene uitzonderings belasting. De spreker zegt dat hij nimmer zijne goedkeuring zou geven, indien de voorgestelde wet langer dan voor 1835 zou moeten werken, doch thans, nu de Regering het woord *vervolgens* had geschrapt, zou hij zijne stem van het vervolg der beraadslagingen doen afhangen.

De heer *van Nes* betreurde het, dat de grondbelasting steeds een onderwerp was, dat geschil tusschen de gewesten opleverde, terwijl voor het overige de voortreffelijkste eenstemmigheid heerschte. Ook hij wenschte, dat het voorstel der staats-commissie behouden ware, en zag in de onderhavige voordragt geene billijkheid. Hij merkte aan, dat de oogenschijnlijke vermindering van belasting, die het ontwerp opleverde, slechts ontstond uit de weglating van 6 opcenten, en hij wenschte daarentegen eene vermindering van de hoofdsom zelve, in het belang van den landbouw; hij vreesde, dat men eenmaal zoo ver zou komen, dat de landbouw ondersteund zou moeten worden, en dat, indien deze ondersteuning niet tijdig door eene vermindering der grondbelasting werd aangebragt, men zou vervallen tot verbods-wetten en andere dergelijke maatregelen, die op de overige takken van het volksbestaan eene verderfelijke werking zouden hebben.

De heer *Hooft* erkende het drukkende van den maatregel, en merkte aan, dat Holland van de 8 millioenen grondbelasting, ten gevolge van de onderhavige voordragt, 3½ millioen zou moeten opbrengen; maar hij verklaarde desniettemin voor dezelve te zullen stemmen, om dat zij slechts voor een jaar van werking zou zijn, en de geheele toepassing der uitkomsten van het kadaster nog niet kon worden gevorderd, dewijl de staats-commissie zich nog bezig hield met het onderzoek der dwalingen. In geval het ontwerp verworpen mogt worden, verlangde hij, dat het kadaster voor ¾ mogt worden toegepast.

De heer *van der Mortel* heeft de voordragt bestreden, uithoofde van het gebrekkige der grondslagen van het kadaster. Hij drong aan op eene vermindering der grondbelasting, en bragt, tot staving zijner meening, de bedenkingen bij, die door de gedeputeerde Staten van Noord-Braband aan de Kamer zijn medegedeeld.

De heer *Kniphorst* heeft zich tegen de voordragt en tegen het kadaster-werk verklaard. Hij trad in berekeningen, ten einde de te hooge schattingen in de provincie Drenthe te doen opmerken. — De heer *Quintus* heeft in gelijken zin gesproken.

De heer *v. Hemert* heeft zich tegen het ontwerp verklaard, omdat men daarbij een eersten stap deed, om van het stelsel van het kadaster af te gaan, zonder al de onderscheidene gewesten te vrede te stellen. Hij verlangde eene toepassing van het kadaster voor ¾.

De heer *Luyben* heeft insgelijks de voordragt bestreden, en bijzonder de kadastrale uitkomsten in Noord-Braband aangevoerd, ten einde de dwalingen van het kadasterwerk aan te toonen.

De heer *de Bordes* keurde het ontwerp af, om dat hetzelve strekte, om de toepassing van het kadaster voor langen tijd uit te stellen. Ten aanzien van de aangevoerde bedenkingen tegen het kadasterwerk, meende hij, dat ook hier de waarheid wel waarschijnlijk in het midden zou liggen.

De heer *Hinlopen* heeft het ontwerp mede bestreden; hij zoude eene toepassing van het kadaster voor ¾ verlangd hebben. In het belang van den landbouw drong hij aan op eene vermindering der hoofdsom van de grondbelasting.

Zitting van Dingsdag, den 9 *December*.

Opening ten half elf ure; voorlezing en goedkeuring der notulen van het in de vorige zitting verhandelde. Drie petitien worden naar de daarmede belaste commissie verzonden. Twee dezer petitien handelen over het ontwerp der wet, betrekkelijk de organisatie der regterlijke magt; in de derde worden bedenkingen gemaakt tegen de wet op het gemaal.

Vervolgens de beraadslagingen van gisteren voortgezet wordende, treedt als spreker op de heer *van Wickevoort Crommelin*, en verklaart deze, dat hij daar de wet, volgens de gewijzigde voordragt der Regering, slechts voor een jaar van toepassing zal zijn, zich voor de wet. In de nog bestaande gebreken kon door eene gedeeltelijke invoering van het kadaster voorzien worden. Hierop dringt hij dan ook bijzonder aan.

De heer *Corver Hooft* verklaart, dat hij zijne goedkeuring aan de voordragt nooit zou hebben kunnen geven, indien dezelve onveranderd gebleven was, daar men hierbij van de grondbeginselen des kadasters afweek. Nu de wet echter voor een jaar van werking zal zijn, ziet hij in de aanneming eener gebrekkige repartitie geene zwarigheid. Hij blijft altijd op de verrigtingen der staats-commissie hopen, en gelooft dat hare werkzaamheden niet die onbeteekenende uitkomsten zal opleveren, als sommige daarvan verwachten. Zij is toch zamengesteld uit onpartijdige mannen. Wantrouwen over hare verrigtingen te verspreiden kan tot geen gunstig gevolg leiden. Wat hem betreft, hij beschouwt het kadaster als hoogst noodzakelijk; 7 millioenen zijn tot deszelfs daarstelling reeds besteed, en bovendien de wet heeft deszelfs invoering voorgeschreven. Geheel zonder nut is hetzelve ook niet gebleven. Daardoor is eene vaste waarde der eigendommen verkregen, zijn billijke klagten tusschen de gewesten uit den weg geruimd, en het kadaster alleen kan die geest van provincialismus vernietigen, welke de bron van tweedragt in ons midden zou kunnen uitmaken. Hij schetst de ongelukkige gevolgen, welke de onzalige twisten tusschen de provincien van ouds her hebben te weeg gebragt, en de rampen die uit eene scheuring van de gewesten in verschillende partijen ontstaan. Het zou hem dus hoogst aangenaam zijn dat de twistappel eens vooral uit den weg werd geruimd; hij wenschte zelfs dat bij eene herziening der grondwet eene andere insmelting van of benaming aan de provincien kon worden gegeven. Tot het onderwerp in discussie terugkeerende, zegt hij, dat de reclames, ten gevolge van een nader onderzoek, tot verbetering van het kadasterwerk kunnen verstrekken; het doet hem uit dien hoofde leed, dat de Regering van het spoor in dezen is afgeweken, en met de toepassing des kadasters niet is voortgegaan. De verandering van de belastbare waarde der eigendommen, gelijk door de provinciale staten in Gelderland heeft plaats gehad, acht hij strijdig met het algemeen belang. De voordragt is aangeboden tot bevordering van vrede en eensgezindheid. Hij doet hulde aan dat doel der wet, maar ontkent dat hetzelve daardoor zou zijn bereikt, en verwijst, tot aantooning van deze meening, tot de beraadslagingen en overwegingen, waartoe deze zaak heeft aanleiding gegeven. De verhooging over al de gewesten om te slaan, wordt, zijns inziens, noch naar den kadastralen aanslag aangeslagen, noch naar de oude repartitie gegeven, en is derhalve niet van willekeurigheid vrij te pleiten. Hij kan niet inzien dat de landbouw aanspraak op meerdere bescherming zou mogen maken, daar toch de druk van den landman niet alleen in de zoogenaamde landprovincien wordt gevoeld, maar evenzeer in andere gewesten, doch eigenlijk niet den eigenaar, maar wel den pachter doet lijden. En bovendien de vermindering, die men voorstelt, zou op eene andere wijze moeten worden gevonden, en door de verhooging van andere middelen verkregen, hetgeen dan toch ook door die gewesten, welke thans van overbelasting klagen, zou moeten worden geleden. Eene verhooging van den aanslag der gebouwde eigendommen zou strijden met het belang van de verschillende deelen des rijks, daar men hierdoor steden en het platte land tegen elkander in het harnas zou jagen; gelukkig dan ook dat de Regering zich aan dat voorstel niet heeft gehecht. De hoofdsom van *f* 8,400,000 is niet te hoog, en maakt slechts het een vijfde deel der belastbare waarde van al de gewesten uit. Veeleer dringt hij op eene voortdurende vermindering der opcenten aan. Overigens heeft de discussie over deze wet getoond, dat hoe de Regering de voordragt nopens de grondbelasting ook moge inkleeden, zich daartegen altijd, voor het minst, een derde deel der leden zal verklaren.

De heer *Repelaer* is tegen de wet, omdat de Regering van den eens ingeslagen weg, betrekkelijk het kadaster, was afgegaan.

De heer *Beelaerts* verheugt zich, dat de woorden *en vervolgens* door de Regering geschrapt zijn. Daardoor kan in het jaar 1836 aan al de klagten gehoor verleend, en misschien verbeterd worden. Hij is tegen eene vermindering der hoofdsom, daar het de twist alleen uit den oorlog voorkwam. Hij zou te meer voor 1835 de wet goedkeuren, omdat de staats-commissie steeds daar is, en met verbeteringen het onderzoek der reclames voortgaat. Het zou ongeraden zijn voor eene niets beduidende ontlasting der belastingschuldigen, de met zoo veel moeite daargestelde evenredigheid tusschen inkomsten en uitgaven, en dat voor één jaar, te verbreken. Werd de wet niet aangenomen, dan drong hij aan op de verdere toepassing van het kadaster.

De heer *Warin* is tegen de wet, om dat de provincien ongelijk aangeslagen zijn; Vriesland was sedert 30 jaren overbelast. De spreker is geen bevorderaar van het kadaster, doch gelooft echter dat hetzelve tot de meeste evenredigheid in het heffen der belasting leidt. Hij had ook gewenscht, dat de Regering het voorstel der staats-commissie aangenomen had.

De heer *Tromp* prijst den maatstaf, door het kadaster aangegeven. Geene andere belasting heeft ooit naar dergelijken evenredigen maatstaf geheven kunnen worden. Zijns bedunkens, beveelt dat kadaster zich van alle zijden; en zijn de berekeningen, tegen de schattingen aangevoerd, niet van overdrevenheid vrij te pleiten. Hij betreurt dan ook dat de Regering eensslags een kronkelend pad heeft ingeslagen. Zij had aan het voorstel der staats-commissie het oor niet moeten leenen. Nogtans zou zich dat voorstel aanbevelen door de opbeuring, die daardoor aan den landbouw zou worden toegekend. Daar de Regering zich niet aan dat voorstel onveranderlijk heeft gehouden, en alle verband bij het onderhavige ontwerp is weggenomen, zal hij tegen hetzelve stemmen, in de hoop, dat de regering moge goedvinden van 4 tonnen gouds af te zien, niet alleen tot bevestiging van orde en eensgezindheid, maar ook ter ondersteuning van den landbouw, welke stand door den afval van Belgie meer dan sommige takken van bestaan in andere gewesten heeft geleden; terwijl voor genoemde gewesten die afval meer voor- dan nadeelig geweest is. Hij zal tegen de voordragt stemmen.

De heer *Rengers* is van gevoelen, dat men de tegenwoordige wet, als nieuwe onregtvaardigheden bij de oude bevattende, niet mag aannemen. Hij had lang nopens zijne beslissing in tweestrijd gestaan, doch had zich, na de bondige redeneringen in de afdeelingen voorgedragen, verpligt gevonden zich daartegen te verklaren.

De heer *van Alphen* verklaart zich voor het kadaster. Het is onwaar, dat door hetzelve de provincien ongelijk belast worden; hij betreurt dus, dat de Regering niet de aanvallen tegen het kadaster verdedigt. Provincialismus bestond er niet; hij kent geen ander provincialismus dan de zucht om het van het geheel te bewaren. De spreker kan niet toegeven, dat Noord-Braband overbelast is; ook is de zwarte schilderij door den heer *Luijben* gegeven van de provincie, welke hij vertegenwoordigt, niet geheel juist. Noord-Braband heeft ja veel van den last des oorlogs geleden, doch er zijn ook aldaar aanzienlijke kapitalen toegevloeid Hij moet zich tegen de wet verklaren, om dat men geen gehoor aan het voorstel der staats-commissie verleend heeft, en eene transactie voorstelt, welke eigenlijk eene transactie van eene transactie is.

De heer *van Asch van Wijck* stemt voor de wet, omdat bij dezelve de belastbare waarde niet te hoog opgevoerd is, en de middelbare opbrengst van een' vruchtdragenden grond voor een goeden maatstaf houdt.

De heer *Romme* noemt het onderhavige ontwerp drukkend voor den landbouw, welke zoo vele opbeuring vorderde. Hij kan dus zijne goedkeuring aan de wet niet hechten. De spreker verlangt overigens dat het kadaster ingevoerd worde.

De heer *Bijleveld* kan de wet niet aannemen, omdat dezelve altijd een *compromis* blijft, ook dan wanneer dezelve voor langer dan voor 1835 moest in werking blijven. Hij is tegen de invoering van het kadaster, om dat van deszelfs deugdelijkheid niet gebleken is. Men kan hier van geene denkbeeldige, belastbare waarde spreken; hier moest de werkelijke waarde bewezen worden. Ook zou door de voorgestelde wet geenszins een einde gemaakt worden aan de hatelijke twisten, welke sinds lang het gevolg van den omslag der grondbelasting zijn. De overweging dat de *f* 400,000 op de raming van uitgaven niet konden gemist worden, kwam nu niet te pas.

Nadat Z. Exc. de minister van financien het ontwerp van wet langdurig verdedigd had, werd hetzelve in omvraag gebragt, en met eene meerderheid van 44 tegen 8 stemmen *verworpen*. Voor hebben gestemd de heeren *Hooft*, *Corver-Hooft*, *Donker-Curtius*, *van Wickevoort Crommelin*, *Beelaerts*, *Collot d'Escurij*, *van Asch van Wijck* en *Boddaert*.

Van den 12*den*. In de bijeenkomst der Tweede kamer van heden is ingekomen een nieuw ontwerp van wet tot vaststelling van den omslag der grondbelasting voor 1835

en vervolgens. Daarbij wordt voorgesteld, de hoofdsom te bepalen op *f* 7,983,256; onder andere zou Zuid-Holland daarin deelen voor *f* 1,765,708, en Noord-Holland voor *f* 1,567,381.

De beraadslaging over het ontwerp van wet tot verlenging, voor den tijd van een jaar, van de bestaande wet tot beteugeling van onrust en kwaadwilligheid, geopend zijnde, heeft de heer *v. Reenen* zich voor hetzelve verklaard, omdat het te keer gaan van schadelijke woelingen en nadeelige betrekkingen met Belgie gevorderd wordt in het belang van onze rust, onafhankelijkheid, en het behoud van ons zelfbestaan; hij geloofde zelfs, dat deze wet kon strekken, om eene eind-schikking omtrent Belgie te bevorderen, daar toch de tot dat einde beraamde maatregelen vrijelijk moeten kunnen worden ten uitvoer gebragt.

De heer *Schimmelpenninck* verklaarde, in strijd met het in het verleden jaar door hem aangekleefde gevoelen, thans voor de wet te zullen stemmen, omdat hij, even zeer als de leden, die met hem de voordragt nopens de grondbelasting hadden afgestemd, een bewijs van wederkeerige opoffering en eensgezindheid wilde geven. Bovendien erkende hij, dat men der regering geenszins te laste konde leggen, dat zij van de wet misbruik maakte.

Nadat de heer *Luzac* kortelijks zich insgelijks voor het ontwerp verklaard had, is de voordragt aangenomen met 43 tegen 5 stemmen. — Tegen hebben gestemd de heeren *Luijben, de la Court, Romme, Ingenhousz* en *Corver-Hooft*.

Z. Exc. de minister van justitie was bij de beraadslaging tegenwoordig, maar heeft het woord niet verlangd, om dat de voordragt door niemand was bestreden geworden.

LEEUWARDEN, *den* 15 *December.* Bij onderscheidene besluiten van Zijne Majesteit zijn benoemd:

Tot Wethouders, in de steden: Leeuwarden, de heeren *Suffridus Salverda* en *Johannes Romkes*; Bolsward, *Jan Cremer Pz.*; Franeker, *Mevius Gerrit de Boer*; Sneek, *Isaak Wouters*; Dokkum, *Alle Fransen Klaver*; Harlingen, *Gauke Hingst*; Stavoren, *Sijmon Hendriks van der Werf*; Sloten, *Willem Hanzes van Hottinga*; Workum, *Hendrik Brunger*; Ijlst, *Klaas Pieters de Jong*; Hindeloopen, *Gerrit Folkerts*.

Tot grietman van Baarderadeel mr. *Wibo Bernhardus Buma*.

Tot secretaris der grietenij Dantumadeel mr. *Bonifacius Hendrik van der Haer*.

Redevoering uitgesproken in de Tweede Kamer der Staten-Generaal, op den 8 December 1834, bij gelegenheid van de discussie over de wet op de verdeeling der grondlasten voor 1835, door den Heer VAN SYTZAMA.

EDEL MOGENDE HEEREN!

Het ontwerp van wet omtrent de verdeeling der grondlasten over 1835 en vervolgens, zoo als dat eerst was aangeboden, doch nu op uitdrukkelijk verlangen van de groote meerderheid der Kamer alleen voor 1835 zullende dienen, maakt thans het onderwerp van U Edel Mogendes beraadslagingen uit. — Hetzelve bevat het voorstel, om met afwijking van het Kadaster de grondlasten te verdeelen na andere algemeene grondslagen, wat zeg ik, neen naar geenen algemeenen of gelijk werkenden grondslag, want voor de eene provincie zal dit geschieden naar de algemeen te hoog geschatte uitkomsten van het Kadaster met eene willekeurige verhooging in de vier ton waar mede andere behoorden te worden verhoogd en voor de andere provincien voor de helft naar die uitkomsten en de andere helft naar de oude in alle provincien verschillenden grondslag, insgelijks met eene willekeurige verhooging in de 4 ton.

Welk goed regt de Regering nu heeft gemeend te hebben om een geheel van het doel afleidenden weg in te slaan, dat was de grondlasten evenredig over alle contribuabelen te verdeelen durf ik niet bepalen, zoo veel echter is zeker, dat dezelve uit een daartoe gedaan voorstel van de staats-commissie voor het Kadaster aanleiding schijnt genomen te hebben om een voorstel te doen tot beëindiging van zoo vele verschillen en discussien, daartoe zoo het schijnt te meer aangemoedigd, om dat, niet tegenstaande, gelijk de Minister van Financien in zijne beantwoording zegt, de Regering al het mogelijke gedaan heeft bij eene aanvankelijke gedeeltelijke toepassing van het Kadaster om reële bezwaren weg te nemen, men evenwel bevonden heeft hoe bezwaarlijk het onderwerp tot overeenstemmende beschouwingen te brengen is; ongelukkig heeft de Regering het noodzakelijk kwade uit het voorstel der staats-commissie alleen genomen, zonder acht te slaan op de temperende bepaling die een hoofdgedeelte van dat voorstel uitmaakt.

De wet van 1816 beveelt dat het Kadaster zal worden voortgezet om volgens de resultaten van hetzelve, de hoofdsom der grondbelasting om te slaan; toen waren de Regering en de Kamer, gelijk trouwens ook nog bij de laatste discussie over dit onderwerp, het volkomen eens dat het Kadaster, men mogt het voorloopig over de executie oneens zijn, maar dat het Kadaster het eenige wezenlijke goede middel was dat er tot nog toe door het menschelijk vernuft is uitgevonden, om eene evenredige verdeeling der grondlasten daar te stellen, zoo dat en wegens de bestaande wet, en wegens die bestaande eensgezindheid, en daar door bekende wil der Kamer, men van oordeel zoude mogen wezen dat het Gouvernement zonder de intrekking des Kadasters voor te stellen niet bij magte was, zich anders als in die wettig middel te bewegen, en evenwel zien wij thans eene wet, gelijk ik zelde, voorgesteld die met voorbijzien van alles wat wettig en goed is, eene transactie zoekt daar te stellen tusschen de onderscheidene belangens.

Maar Edel Mogende Heeren! eene transactie is het ook niet, want een der eerste eigenschappen van eene transactie is, dat de belangen der partijen zoo veel mogelijk in het oog worden gehouden, terwijl deze zal strekken om met verwaarloozing van de belangen en het goed regt des eenen, willens en wetens voorregten te gunnen aan den ander.

Deze transactie zal strekken om het bestaande onregt te bestendigen, want eens van den weg des kadasters afgegaan, bestaat er geene mogelijkheid die op nieuw te bereiken. — De regering schijnt hier geheel uit het oog verloren te hebben, dat waarheid en regt zoo gemakkelijk te verdedigen zijn, terwijl afwijkingen daarvan moeijelijk zijn goed te maken; bewezen onregt toch Edel Mogende Heeren wordt eerder en te regt geweigerd op den duur te dragen, als eene last te regt op iemand gelegd, waarvan hij vroeger te onregt verschoond bleef, de regering moge in dit opzigt de inzigten der staats-commissie volkomen deelen, zij bedriegen zich beiden, de discussien zullen hier door niet ophouden, want het vooruitzigt dat vroeger bestond om regt te verkrijgen, laat ik verder gaan, dat de geduldig lijdende bij de wet was toegezegd, en het welk hij thans regt heeft te vorderen, zal door deze wet worden ingetrokken, en men zal dus bestendigd zien, eenen toestand van zaken die hatelijk is, en welke de Provincien die altijd te veel gedragen hebben niet dan met gestadige onaangename herinnering en wrevel zullen dragen, en onophoudelijk daarop zullen terug komen, want ik herhale het, gemakkelijker draagt men eenen zwaren maar te regt gedragen last, dan een ligten maar bewezen onregtvaardige. — Het Gouvernement moge gelooven het onmogelijke gedaan te hebben om de bezwaren tegen de invoering van het kadaster weg te nemen, ik deele die overtuiging niet, maar wel dat de Regering in plaats van al derzelver vasthoudendheid in deze voor den Staat zoo belangrijke kwestie aan te brengen, dezelve minder gelukkig elders schijnt te besteden, en ook dat dezelve altijd ongelukkig is geweest in de keuze der middelen moetende dienen om de bezwaren weg te nemen, daar steeds de grootste genomene maatregelen, ook de grootste afwijkingen van het kadaster daarstelden, getuigen de ongelukkige zamengestelde ontwerpen, die of verworpen of reeds voor de in discussie brenging wierden afgewezen. — Van de staats-commissie voor het kadaster uit zulke ongelijk soortige bestanddeelen zamengesteld, was ook wel geen ander resultaat te verwachten, als eenen nieuwen strijd binnen meer beperkte grenzen; zoo ooit, dan had hier de Koning de beslissing aan zich zelven moeten houden; Hoogstdezelve is in dezen de eenige onpartijdige; artikel 69 der grondwet schijnt hier geheel derzelver toepassing te kunnen vinden.

Het is hier toch geenszins de reden van hoogere opvoering der grondbelasting of van het vormen dier belasting, die eene belasting bij omslag is tot eene belasting van quotiteit.

In het laatste proces verbaal der 4de sectie, dat meesterstuk van waarheid en bondige redeneringen, dat punt voor punt de gedrongene redeneringen der Ministers zonder tegenspraak heeft wederlegd, en ons van alle verdere discussie daaromtrent ontslaat; in dat proces verbaal zeg ik is evenwel ten dezen eene hoogstgevaarlijke stelling vooruitgezet, die namelijk, dat het onmiskenbaar doel des kadasters zoude wezen om ⅕ dier zuivere inkomsten, voor den Staat af te zonderen; geenszins Edel Mogende Heeren, onze grondbelasting is eene belasting bij omslag, dat wil zeggen er bestaat eene vaste hoofdsom, die volgens de resultaten van het kadaster over de perceelen moet worden omgeslagen; het kadaster moet dus eenig en alleen strekken, om de bestaande verhouding van perceel tot perceel te zoeken, ten einde de hoofdsom daarnaar evenredig te kunnen omslaan; en dit Edel Mogende Heeren is juist het schoone dat er in het kadaster gelegen is, het disintresseert den fiscus, om dat hij geen vooruitzigt heeft door eene hoogere opvoering meer in 's Lands schatkist te doen vloeijen, en dezelve heeft dus geen ander belang dan evenredig de belasting te doen dragen; ik noemde zoo even het voorstaan van eene niet vaststaande hoofdsom der grondbelasting een gevaarlijk beginsel, om dat op deze wijze de bezitters zouden worden teruggehouden, om hunne kapitalen te doen vloeijen tot vermeerdering van den Territorialen rijkdom, want van daag zoude de Regering verhooging van verponding vragen wegens aanwinst van belastbare waarde door aanwinst van Land, en morgen om dat er aanwinst van belastbare waarde is, door de aanwending der kapitalen verkregen, gebezigd tot ontginningen en verbeteringen van landerijen enz., en zoo zal eene onzekerheid geboren worden, van den nadeeligsten invloed op dien territorialen rijkdom, en daar mede in verband staande standen, beroepen en personen.

Het zoude mij aangenaam zijn wanneer het lid dat deze stelling heeft vooruitgezet, mij de wetten deed kennen, die dit zouden bevelen, gaarne betuig ik van dezelve geene kennis te dragen.

Na kortelijk dit thans accessore punt te hebben aangestipt, meen ik hier nog te mogen bijvoegen dat, uit wiens boezem ook ooit eene transactie tusschen *regt* en *onregt* mogt worden voorgesteld, de Regering daaraan nimmer het oor moest hebben geleend, om dat eene wijze huishoudkunde van staat vordert dat alle provincien in dezen naar mate bijdragen, en eene tegengestelde handelwijs de rust der boven andere gedrukte provincien niet alleen zoude in de waagschaal stellen, maar derzelver levensbeginsel aantasten; of gelooft gij niet Edel Mogende Heeren! dat de som waarmede de eene provincie boven de andere wordt bevoordeeld, door derzelver circulatie zal medewerken, tot ontwikkeling van industrie, tot daarstelling van nuttige werken tot bevordering van ontginningen, in een woord, zal mede werken tot bloei en welwezen van derzelver inwoners, zoo zeer in verband staande met het geluk van het geheel?

En Edel Mogende Heeren! nu heb ik nog gezwegen van de grondwet, welke wil dat allen en dus ook de provincien, beschouwd als personæ morales voor de wet gelijk zullen zijn, en in artikel 198 stellig verbiedt, eenig privilegie in lasten te gunnen; mogelijk zal de Minister van Financien U Edel Mogende zeggen dat er geen privilegie bestaat en dat niemand bij dezen maatregel schade lijdt, want dat de provincien welke volgens het Kadaster zullen betalen, ook bij de invoering van het geheele Kadaster in andere provincien dezelfde som zullen blijven betalen, hetgeen Zijne Excellentie waarschijnlijk door derzelver reeds opgegeven voorbeeld omtrent de opcenten zal trachten te staven; ik zoude eene volslagene onkunde bij U Edel Mogenden moeten vooronderstellen, wanneer ik mij wilde zetten ten betooge dat in deze redenering volstrekte vermenging zoo niet verwarring van ongelijk soortige zaken plaats heeft; de zaak is te duidelijk om daarvoor U Edel Mogenden kostbaren tijd te gebruiken, maar dat er wel voorregt in lasten volgens het voorstel zal plaats hebben is even waar, want het is hier de kwestie niet of deze of gene provincie, *dan* even veel als *nu* zoude hebben betaald, maar het is hier de questie of alle provincien in evenredigheid zullen betalen, wanneer deze wet eens wierd aangenomen, en dit zullen zij niet, want de provincien welke verligt moeten worden, zullen den vollen aanslag volgens het Kadaster dragen, plus den willekeurigen aanslag in de vier ton, welke aanslag behalven den te hoogen aanslag volgens den maatstaf des Kadasters door de te verhoogene provincien zoude behooren gedragen te worden, en waarmede dezen door het op de te verlagen provincien over te brengen dus worden ontlast of bevoorregt in evenredigheid. Ik zal dit met een voorbeeld ophelderen: Noord-Holland zal betalen *f* 1,567,431 : 74 volgens het Kadaster plus *f* 84,230 : 13½ in de 4 ton, met welke *f* 84,230 dus de overige provincien die hiermede moesten worden bezwaard worden verligt of bevoorregt, en de eerste in dezelfde mate worden overbelast en gedrukt.

Wanneer ik dan nu heb aangetoond dat het in deliberatie zijnde ontwerp van wet naar geene gelijk werkende grondslagen de verponding zal verdeelen, dat hetzelve afwijkt van het doel, en in strijd is met het algemeen belang, in strijd met de grondwet, en de wet van 1816, in strijd met de noodzakelijkste vereischten van eene goede transactie, maar daarentegen bestendigende het onregt, en dat er dus eene volstrekte absentie van regt en billijkheid plaats heeft, dan zal het mij wel geoorloofd zijn te twijfelen, of de spreuk door Zijne Excellentie den minister van Financien, aan de Tweede Kamer toegevoegd bij gelegenheid der discussie over de volle rentebetaling, namelijk dat geregtigheid een volk verhoogt en onregtvaardigheid het bederf is der natien, niet eerst na het aanbieden der wet op de verdeeling van de grondbelasting door Zijne Excellentie is aangeleerd, en houd ik mij tevens overtuigd, al hadden alle sectien niet bijna algemeen getoond zoo zeer aan de distributive regtvaardigheid te hechten, dat niemand onzer met de hand op het hart zich herinnerende den eed welke hij plegtig gezworen heeft, *dat hij de grondwet zoude handhaven. — Dat hij onder geen voorwendsel daarvan zal afwijken nog dulden dat daarvan afgeweken worde.*

Dat hij het algemeen belang met al zijn vermogen bevorderen zal zonder zich daarvan, door eenig Provinciaal of bijzonder belang te laten aftrekken.

Dat niemand onzer zeg ik gedachtig aan dezen eed, waarmede de in deliberatie zijnde wet zoo zeer in strijd is, in staat zal zijn om de wet zoo die ligt aan te nemen.

Welligt vraagt men welken weg had de regering dan wel behooren in te slaan? Het antwoord is gereed Edel Mogende Heeren! Dezelve had op den ingeslagen weg behooren voort te gaan, en op nieuw een vierde, hetgeen gevoegd bij de reeds bestaande helft, nu ¾ zoude uitmaken, ter verevening moeten voorstellen, en dan had in de overige ¼ de geheele verevening kunnen plaats hebben, en hiertegen konde en zoude niemand op goede gronden iets hebben kunnen inbrengen, want de verhooging of verlaging van geene provincie zoude boven of beneden een geheel vierde loopen, zoo dat niemand hierdoor in zijne belangen zoude zijn geprejudicieerd. Dit Edel Mogende Heeren zoude de weg geweest zijn die wet en pligt scheen voor te schrijven.

Ik ontkenne evenwel niet Edel Mogende Heeren, dat de telkens terugkeerende discussien over dit ontwerp eenen nadeeligen invloed oefenen, en meende de regering om deze gewigtige reden, dat het tijd wierd om aan deze nadeelige discussien een einde te maken, dat het tijd wierd aan de erkende overbelaste provincien regt te doen wedervaren, en derzelver geduld niet langer op de proef te moeten stellen, dat het tijd wierd de te regt of te onregt bestaande opinie tegen de kadastrale resultaten in die provincie welke volgens dezelve zoude moeten worden verhoogd te beëindigen, waarom dan geene cordate transactie voorgesteld die eens vooral het pleit beslissende, geene onzekerheid meer overliet, niet in de belangen van alle partijen gelijkelijk tastte, maar Vaderlijke zorg voor aller belangen ten toon spreidde; of zoude men gelooven dat het verlies van eene geringe som voor de schatkist niet ruimschoots zoude worden opgewogen door de kalmte en eensgezindheid welke hierdoor zoude ontstaan en zoo vele botzingen doen ophouden; niet ruimschoots zoude worden opgewogen door de dankbaarheid en de goede dunk van alle contribuabelen, waarvan die van den landbouw zoo hoog noodig opbeuring behoeven; niet ruimschoots eindelijk zoude worden opgewogen door de voordeelen die deze afgestane som op andere wijzen weder aan de schatkist zoude aanbrengen; dat het mij dan op mijne beurt geoorloofd zij den schatbewaarder te herinneren aan eene andere spreuk van den wijsten der Koningen in de oudheid, als hij zegt, *beter is een weinig met geregtigheid, dan de veelheid der inkomsten zonder regt.* Maar dat ik nog een oogenblik terugkeere tot mijne transactie, ten einde niet gezegd te kunnen worden, te willen afbreken zonder weder op te bouwen.

Deze transactie dan Edel Mogende Heeren, zoude naar mijne wijze van zien in artikel 1 moeten bevatten de bepaling eener zoo veel mindere hoofdsom als het Gouvernement konde in staat stellen, om aan het goed regt des eenen zonder bezwaar van den anderen te voldoen. Art. 2, het Kadaster zal niet verder dienen tot grondslag van de verdeeling der grondlasten tusschen de provincien onderling als tot nu toe geschied is, dat is voor de helft, met deze uitzondering nogtans, dat de te verlagen provincien, tot de hoogte door het Kadaster aangewezen, zullen worden terug gebragt, en dat vervolgens de door de schatkist af te stane som over alle provincien zal worden genoten, ten einde allen zoo veel mogelijk evenredig beneden den aanslag des Kadasters te doen blijven, en ieder zoo veel mogelijk dus zijn wettig aandeel in het geschenk der Schatkist te doen ontvangen.

Ik weet niet Edel Mogende Heeren of ik mij duidelijk genoeg heb uitgedrukt, maar mijn gevoelen is, dat bijaldien 4 ton van de grondlasten wierd afgenomen, en dit alleen zoude komen in vermindering van de provincien welke daar mede eigenlijk zoude moeten worden verhoogd, terwijl de andere volgens het Kadaster zouden betalen het privilegie voor die provincien die verhoogd moeten worden, dan nog bleef bestaan, maar laat men nu volgens regt en billijkheid alle provincien deelen in die 4 ton naar mate ieder nader bij of verder van den maatstaf van het Kadaster wordt bevonden, dan houdt het privilegie op, en er etabliseert zich hier door zonder oplegging van last als van zelven eene meerdere evenredigheid tusschen de Provincien. — Bij voorbeeld de Provincie A betaalt volgens het kadaster 12 per cent, de Provincie B slechts 10, dan zouden die Provincien alles overigens gelijk staande ieder 11 per cent en dus 1 beneden het kadaster betalen.

Deze of soortgelijke bepalingen zouden in eens alle onregt doen ophouden, geene onzekerheid meer doen bestaan, kalmte en eensgezindheid doen geboren worden, en hiertoe mede te werken zullen wij allen, als eene onzer heiligste verpligtingen beschouwen. — De eensgezindheid in gedachten over deze wet toont dat wij reeds op den goeden weg zijn: wel aan dan Edel Mogenden, op dezen weg rustig voortgegaan en de in deliberatie zijnde wet afgestemd, het heil des Vaderlands vordert van ons alle onzekerheid ten dezen te doen ophouden, en nog eens, maar dan ook voor de laatstemaal deze zaak te behandelen.

Ik zal tegen de wet stemmen.

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen: Den 29 November het kofschip *Gesina*, kapt. B. A. Visser, met Steenkolen van Newcastle. — Van den 30 November tot den 13 December niets gepasseerd.

Uitgezeild: Den 3 December het schonerschip *Union*, kapt. A. Gallawaij, met Boter naar Londen. — Den 4, 5, 6, 7, 8 en 9 niets gepasseerd. — Den 10 dito het schonerschip *Flora*, kapt. J. Mouldon, met Boter naar Londen. — Den 11 dito niets gepasseerd. — Den 12 dito het pleitschip *de Hoop*, kapt. S. Kooren, met Divers naar Hamburg. — Den 13 dito het galjootschip *Petronella*, kapt. C. B. Vriese, met Ballast op avontuur.

MENGELWERK.

ZWIJNEN-SPEL.

Toen in het jaar 1425 een gedeelte van Frankrijk, na langdurige en vreesselijke oorlogen, voor een korten tijd in de magt der Engelschen was geraakt, kwamen te

Parijs onder het volk, voor een poos, de gewoonten, gebruiken en spelen der zegevierende natie in smaak. Onder andere spelen, gaf men den Parijzenaren het schouwspel van een vermaak, hetwelk eene wonderlijke wreedheid kenschetste. Den laatsten Zondag van Augustus 1425 had men in het *Hotel d'Armagnac* in de straat *Saint Honoré* en op een gedeelte van de plaats der gebouwen van het *Palais Royal* een afgesloten kamp in gereedheid gebragt, waarin vier blinden met groote stokken gewapend en in wapenrusting gedoscht werden opgesloten. Tevens had men daarin een varken geplaatst, bestemd voor dengenen der vier strijdende, aan wien het gelukte hetzelve te dooden.

De geschiedschrijver van dien tijd, welke ons deze bijzonderheden heeft bewaard, en een rijk aanzienlijk burger van Parijs was, woonde ongetwijfeld dit feest bij, hetwelk hij *een' vreemden veldslag* noemt, en hetwelk de aanschouwers bijzonder veel vermaak gaf.

Op een gegeven teeken, naderden de vier blinden op goed geluk, hunne knodsen of knobbelachtige stokken in de lucht zwaaijende, om het dier, met wiens dood eerst het gevecht geeindigd zoude zijn, slagen toe te brengen. Op het geknor van het slagtoffer, gedurig door hetzelve herhaald, telkens wanneer zij de plaats, vanwaar zij geluid hadden gehoord, allen te gelijk naderden, sloeg elk hunner in den blinde, deelde harde slagen uit, ontving ze op zijne beurt, en bragt te vreesselijker wonden toe, dewijl het onmogelijk was die af te weren.

Indien men den burger gelooft, schrijver van het Journal de Paris, onder Karel VI, maakte dit spel geen opgang. Deze worsteling van blinden, waar noch kracht, noch behendigheid plaats kon vinden, en hetwelk minder een gevecht, dan wel eene moordpartij geleek, veroorzaakte meer ontevredenheid dan dat het vermaakte.

Wat betreft de blinden, „zij gaven elkander," zegt de schrijver, „geweldige stok „slagen, hetgeen huns ondanks geschiedde; want wanneer zij het zwijn ter deeg „meenden te treffen, sloeg de eene den anderen: wanneer zij wezenlijk waren gewa„pend geweest, zouden zij elkander gedood hebben."

De Koopman ANGO te DIEPPE.

Ango werd in het jaar 1481 te Dieppe uit eerlijke, doch arme ouders geboren, welke hem van zijne kindschheid af, voor de zeedienst bestemden, het gewone middel van bestaan der Normandiërs in de XV eeuw.

Met een levendigen geest en een ondernemend karakter begaafd, omhelsde Ango met ijver de avontuurlijke loopbaan, welke hem werd aangeboden. Op zijn zestiende jaar begaf hij zich aan boord van een koopvaardij-schip, hetwelk om handel te drijven de Middellandsche zee bevoer; hij bezocht vervolgens, met rang van luitenant, de westkusten van Afrika, en kapitein geworden zijnde, deed hij verscheidene reizen naar Oostindien, waar zijne kennis van zaken en zijne vlijt hem weldra een vrij aanzienlijk kapitaal deed bijeenverzamelen.

In zijn vaderland teruggekeerd, voldeed Ango aan de wenschen zijner bloedverwanten, en het ruwe zeemansleven vaarwel zeggende, volgde hij meer gerustelijk zijnen lust voor afgelegen ondernemingen en voor de gewaagdste speculatien.

Terwijl nu zijne talrijke schepen aan de Portugezen den handel op Ceilon en Java gingen betwisten, pachtte hij de opbrengsten van verscheidene heerlijkheden van het land van Caux, onder andere van het burggraafschap Dieppe, hetwelk den aartsbisschop van Rouaan toebehoorde, en kocht in 1532 den post van controleur van het zoutmagazijn, eene zeer voordeelige betrekking in dezen tijd van privilegien.

De fortuin was hem bij voorduring gunstig, en na verloop van eenige jaren had hij onmeetelijke schatten vergaderd.

Het eerste gebruik dat hij er van maakte, was dat hij in zijne geboorteplaats een prachtig paleis liet bouwen, hetwelk de verwondering en den nijd van den Kardinaal Barbarini tot zich trok.

In het jaar 1534 ontving hij in zijn paleis Frans I, die voor de tweede maal zijne Normandische Staten doortrok.

De scheepsreeder van Dieppe, spreidde bij deze gelegenheid eene inderdaad koninklijke weelde ten toon, en de kronijken vermelden ons daarvan onder andere dat: toen Frans zijne begeerte had te kennen gegeven om een speeltogtje op zee te doen, Ango onmiddelijk zes ligte schepen, schitterende van goud en beeldwerk, liet bemannen en wapenen, en dezelve zijnen genadigen vorst aanbood.

Tot loon voor dit onthaal, ontving Ango van den Koning van Frankrijk den titel van Burggraaf en de leenhuldiging der regering van de stad en het kasteel van Dieppe.

Eenigen tijd daarna barstte de oorlog op nieuw uit. Naarijverig om de goede meening welke Frans I. omtrent hem had opgevat te staven, vermeerderde Ango de vaardigheid zijner scheepsbouwkunst, en nam een zeer werkzaam deel in de ondernemingen tegen de Engelschen gerigt.

Toen was Ango op het hoogste standpunt van zijnen voorspoed en grootheid gekomen; hij onderhandelde met gekroonde hoofden, ontving gezanten, en geleek een oppermagtig heer te zijn, waarvan Dieppe de Hoofdstad was.

Eene enkele trek zij genoeg om te beoordeelen hoe groot de magt van dezen koopman was.

De Portugezen mededingers der Normandiërs in de Indien, en wangunstig op het goed gelukken van derzelver ondernemingen, schonden het regt der volken, randden in den grootsten vrede een schip aan van den scheepsreeder van Dieppe, en namen hetzelve: deze gebelgd over zulken onwaardigen daad, besloot hierover eene geduchte wraak te nemen. Onverwijld liet hij zeventien groote schepen wapenen, droeg het bevel daarover aan een ervaren en onversaagd Kapitein op, en gelastte denzelven de Taag te blokkeren, terwijl de Portugeesche vloten zich in de Zuidzee bevonden.

De Normandiërs maakten zich meester van een aantal kleine vaartuigen, ondernamen eene landing op den regter oever der rivier, verwoestten de kust, en maakten zich gereed om Lissabon te belegeren, toen eene order van hunnen meester hun hiervan terug hield.

Emmanuel de Groote regeerde destijds in Portugal; door den stouten inval der Diepponezen verrast, had hij dadelijk een' afgevaardigde naar Frankrijk gezonden, om zich bij zijnen neef te beklagen, over de vijandelijkheden te midden van eenen volkomenen vrede tusschen de twee Staten. Frans I zond den gezant naar Ango; deze ontving hem, behandelde hem eervol, en zijne eigenliefde bevredigd zijnde, gaf hij zijne eskaders bevel de wateren van den Taag te verlaten.

Zoodanig was het bestaan van den koopman van Dieppe. Maar deze loopbaan van roem en magt had een einde: op voorspoed volgde tegenspoed; op der Koningen gunst hunne ongenade; de geldelijke aangelegenheden van het gouvernement in slechten staat zijnde, werd aan Ango de teruggave van aanzienlijke leeningen, welke hij had gedaan, geweigerd, en talrijke verliezen in den handel verergerden zijnen toestand zoodanig, dat hij zijne schatten, zijn krediet, zijn gezag over Dieppe, waarop hij zoo hovaardig was, verloor, en terug werd gevoerd tot eenen staat, grenzende aan behoeftigheid; hij zag zich genoodzaakt zijn schoon paleis, de getuige zijner lange jaren van geluk, te verlaten, om zich neder te zetten in een nabij de stad gelegen landhuisje, alwaar hij binnen korten tijd door verdriet en verveling den geest gaf.

M. P.

Hoe ONSCHULDIG kan men in het GEDRANG KOMEN.

Pechantre had in eene geringe herberg een briefje op tafel laten liggen, waarop behalve eenige onleesbare letteren de woorden gevonden werden: „*hier moet de Koning omgebragt worden.*" De kastelein, wien behalve dat des dichters gelaat en verstrooidheid bedenkelijk voorkwamen, meende dit briefje aan de Overheid te moeten brengen. Deze beval den waard hem terstond berigt te geven, zoo de vreemdeling misschien weder bij hem mogt komen. Hij kwam werkelijk eenige dagen later in dezelfde herberg. Naauwelijks had hij begonnen te eten, of hij zag zich omringd van geregtsdienaars en den Commissaris, die hem het stukje papier, als bewijs zijner schuld voorhield. O! riep Pechantre vrolijk uit: „hoe blijde ben ik, dat papier weder te vinden, hetwelk ik sedert eenige dagen zoeke. Ik arbeid aan een treurspel, en daar staat juist het bedrijf opgeschreven, waarin ik den dood van Nero wilde voorstellen."

CORNEILLE.

De treurspelen van Corneille werden zoo buitengewoon sterk getrokken dat onder anderen Timocrates tachtig malen gespeeld werd. De toeloop was telkens buitengewoon groot en de acteurs moesten onophoudelijk hetzelfde stuk geven. Deze werden het eindelijk het eerst moede en nu trad een van hen op en zeide tegen de aanschouwers: „Mijne Heeren, gij wordt het zien van den Timocrates geheel niet moede; doch wij zijn vermoeid van deszelfs voorstelling. Wij lopen gevaar onze andere stukken te vergeten, vergunt ons daarom denzelven niet weder op te voeren."

*** Getrouwd:

Leeuwarden, A. ADRIANI, en
den 10 December 1834. S. KRAMER.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene Dochter B. D. SCHREUDE, geliefde Huisvrouw van E. P. de WEIJ,
Leeuwarden, den 8 December 1834. *Mr. Bakker.*

*** Heden morgen verloste voorspoedig van een Meisje NAMKJE GEERTS, geliefde Echtgenoot van J. IJ. LANGHOUT.
Oldeboorn, den 8 December 1834.

*** Heden is bevallen van eene Dochter T. SIKKAMA, Echtgenoot van
Marrum, den 9 December 1834. I. B. de BOER.

*** Heden verloste van eenen welgeschapen Zoon C. FOCKENS, geliefde Echtgenoot van J. de la LANDE CREMER.
Bolsward, den 9 December 1834.

*** Heden morgen ten negen ure, verloste mijne geliefde Echtgenoot, ELIZABETH van NOORD, van eene welgeschapene Dochter.
Joure, den 12 December 1834. SIMON TACONIS.

*** Heden beviel mijne Vrouw, JOHANNA MARIA METZ, zeer voorspoedig van eenen Zoon. A. J. BRUINSMA.
Leeuwarden, den 13 December 1834.

*** Heden verloste voorspoedig van een Meisje, JELTJE SJOERDS SCHAAFSMA, Echtgenoot van F. de RUITER.
Harlingen, den 14 December 1834.

*** Heden overleed in den hoogen ouderdom van 101 jaren en ruim 10 maanden, onze waarde Moeder TRIJNTJE WOBBES, weduwe van Jouke Barelts, zij behield tot op het laatste oogenblik hare ligchamelijke en verstandelijke vermogens op eene bijzondere wijze, was dagelijks werkzaam met spinnen en hierdoor en door de Godsdienst die haar bezielde, vergenoegd en vrolijk.
Lippenhuizen, POPKJE JOUKES,
den 3 December 1834. Weduwe J. U. Veenland.

*** Tot onze droefheid, overleed heden ons jongste Zoontje, RIENK, over wiens bezit wij ons slechts zes maanden mogten verblijden.
Lemmer, S. D. van VEEN.
den 5 December 1834. M. van VEEN, Geb. Sleeswijk.

*** Heden avond overleed tot onze diepe droefheid, ons jongste Dochtertje PAULINA, over wiens bezit wij ons slechts 23 Weken mogten verblijden.
Leeuwarden, H. SCHRAKAMP.
den 7 December 1834. A. C. T. SCHRAKAMP, geb. Determeijer.

's GRAVENHAGE, den 10 December 1834. Op heden is mijn geliefde Echtgenoot, Jonkheer W. J. J. P. van BERESTEIJN, na eene kortstondige doch hevige ziekte, in den ouderdom van ruim 26 jaren overleden.
Douairière van BERESTEIJN, geboren Baronnesse thoe Schwartzenberg en Hohenlansberg.

*** Heden morgen, circa elf ure, overleed tot mijne droefheid, in den ouderdom van ruim 63 jaren, mijn waarde Man, WIJBE BOLMAN, in leven Stadsbode alhier, na eene Echtvereeniging van nagenoeg 40 jaren.
Leeuwarden, ELIZABETH GATZONIDES,
den 11 December 1834. Wed. W. Bolman.

*** Ons dierbaar eenig Dochtertje, MARGARETHA DINGENA, is heden avond ten 7½ ure, onverwachts, na twee dagen lijden, aan beginselen der roodvonk, in den ouderdom van 8 jaren en 2 weken, van ons weggenomen.

Die haar niet kenden, kunnen de grootheid van ons verlies niet beseffen; wij treuren echter niet als die geene hope hebben. M. A. JENTINK.
Harlingen, E. JENTINK,
den 11 December 1834. Geb. van Hengel.

*** Heden morgen overleed, na eene ziekte van weinige dagen, onze geliefde tweede Zoon, JAN, Student in de Theologie aan Leijdens Hoogeschool, in den ouderdom van 23 jaren. J. H. NIEUWENHUIJS.
Zutphen, E. NIEUWENHUIJS,
den 12 December 1834. Geb. Ter Horst.

*** Heden overleed, na eene langdurige sukkeling, in den ouderdom van ruim 21 jaren, mijn geliefde Zoon, IJBE. Met mijne zeven Kinderen, Behuwddochter en haar, aan wien hij zijn levenslot gehoopt had te verbinden, betreur ik zijn smartelijk gemis. GERRIT JANS FEENSTRA.
Leeuwarden, den 14 December 1834.

Strekkende deze tot algemeene kennisgeving aan Vrienden en Bekenden, zoo binnen als buiten deze stad.

*** Heden is tot mijne bittere droefheid, zeer onverwacht overleden, mijn geliefde Echtgenoot, DJURRE DURKS DUURSMA, Houtkooper en Kalkbrander alhier, in den ouderdom van ruim 33 jaren, mij nalatende 5 onmondige Kinderen.

Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene kennisgeving, als bijzondere aan te nemen. Ik beveel mij in de bescherming van God en de voortdurende begunstiging mijner betrekkingen. T. K. PEL,
Dragten, den 14 December 1834. Wed. D. D. Duursma.

De Prijs der BOTER te Leeuwarden, den 12 December 1834, *f* 28 : 50.
De In- en Uitlandsche ROGGE en TARWE was dienzelfden dag: Rogge *f* 145 : 50 het Last. — Tarwe *f* 6 : 03 de Mudde.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, den 13 December 1834.

Nederlanden.				Gebl.
Werkel. Schuld.....	2½ pct.	53$\frac{15}{16}$	54	54
Dito dito..........	5 „	99⅞	99$\frac{15}{16}$	
Uitgestelde Schuld ...		1$\frac{21}{32}$		
Kansbiljetten van dito.	*f*	23⅜	23$\frac{7}{16}$	
Amort. Sijndicaat...	4½ pct.	92⅜	92½	92½
Dito dito	3½ „	75½	75⅝	75⅝
Schatkistbiljetten....	6 „	100$\frac{3}{16}$		
OorlogsLasten	5 „	100$\frac{1}{16}$		
Leening 1831	6 „			
Handel-Maatsch. ...	4½ „	102⅞	103	102¾
Frankrijk.				
Ins. Grb. p. 22 Junij	3 pct.			
Engeland.				
Ins. Grb. p. 13 Mei	3 pct.			
Spanje.				
Perp. R. Emissie Am.	5 pct.	44⅜	45	44$\frac{15}{16}$
Dito dito à *f* 1000.	3 „	27$\frac{15}{16}$	28	27⅞
Cert. Osy&C. en Leg.	4 „			
Uitgest. 3 pct. Schuld				
Cortes Bons te Lond.	5 „	41⅜	41⅝	41⅞
Engelsche Uitgestelde.				
Napels.				
Certific. bij *L. & B.*	5 pct.			
Dito bij *Falconn.&C.*	5 „			
Leen. te L. bij Roths.	5 „			

Rusland.				Gebl.
Obl. *H.* 1798 en 1816	5 pct.	103⅛		
Obl. *Hope* 1828 en 29	5 „	103¼		
Cert. dito 1831 en 33	5 „	98⅛		
Obl. te Londen...	5 „			
Cert. te Hamburg..	5 „			
Inschrijving in Assig.	6 „	67$\frac{3}{16}$	67¼	
Certificaten van dito	6 „			
Polen.				
Aand. met Lot. fl. 100.				
Pruissen.				
Aand. met Lot. R. 50	*f*	108		
Neg. Londen 1830	4 pct.	99½		
Oostenrijk.				
Aand. met Lot. *f* 100	*f*			
Dito dito *f* 250.	4 pct. -	422	424	
Metalliek	5 pct.	98¼		
Dito te Lond. gen.	5 „			
Dito	2½ „			
W.-Bank bij *Coll&C*	5 „	100½		
Dito	4 „			
Cert. Stadsb. bij dito	2½ „			
Ween. Bank-Actien	3 *f*			
Nieuwe Ween. Aand.	-	680		
Denemarken.				
Negot. te Londen.	3 pct.			

Brazil. van 100 £ 78⅛. — Cortes van 510 £ 41⅜, ½, ⅜; Coup. 25⅞, ¾. — Don Carlos 9⅞..

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad WORKUM, roepen bij deze al diegenen op, welke houders mogen wezen, van de, ten laste dezer Stad liggende, en onlangs *vermiste* Obligatien, groot *f* 420 : 75, lett. A. D. *f* 400. Lett. A. E. en *f* 200, no. 39; om vóór 1° Julij 1835, door vertoon van gezegde Schuldbrieven, zijn belang als Eigenaar, bij het Plaatselijk Bestuur, te doen gelden, dewijl anders, na verloop van voorschreven tijdstip genoemde Obligatien voor nietig verklaard, en aan den laatst bekenden Eigenaar, nieuwe Schuldbrieven, zullen worden afgegeven.

Workum,
den 10 December 1834.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
C. TROSTE.
Ter ordonnantie van dezelven,
A. L. POTMA, *Secretaris.*

GRIETMAN en ASSESSOREN van DONIAWERSTAL, convoceren mits deze, ter verzoeke der respective Kerkvoogden dezer Grietenij, de Hervormde Floreenpligtigen van de onderstaande Dorpen, om op de daarbij bepaalde tijden en plaatsen te compareren, als die van:

Langweer, ... op Maandag den 22 December 1834, des voormiddag ten 10 ure, in de Kerk te Langweer.
Dijken, ... Dienzelfden dag, des voormiddags ten 10½ ure, in de Kerk te Langweer.
Boornzwaag, ... Dienzelfden dag, des voormiddags ten 11 ure, in de Kerk te Langweer.
Oosterhaule, Nijega en *Oldeouwer*, } op Dingsdag den 23 December 1834, des voormiddags ten 10 ure, in de Kerk te Oosterhaule.
Doniaga, ... Dienzelfden dag, des namiddags ten 1 ure, in de Kerk te Sintnicolaasga.
Sintnicolaasga, ... Dienzelfden dag, des namiddags ten 2 ure, in de Kerk te Sintnicolaasga.
Goingarijp, ... op Woensdag den 24 December 1834, des voormiddags ten 11 ure, in de Kerk aldaar
Broek, ... Dienzelfden dag, des namiddags ten 1 ure, in de Kerk aldaar.
Tjerkgaast, ... op Zaturdag den 27 December 1834, des voormiddags ten 10 ure, in de Kerk aldaar.
Idskenhuizen, ... Dienzelfden dag, des middags ten 12 ure, in de Kerk aldaar.
Legemeer, ... Dienzelfden dag, des middags ten 12½ ure, in de Kerk te Idskenhuizen.

Ten einde alsdan ieder in de zijne de Kerkelijke Begrootingen voor de dienst van 1835 vast te stellen, en die van Sintnicolaasga om mede te delibereren over het gebruik van het voordeelig saldo.

Langweer,
den 13 December 1834.

Grietman en Assessoren voornoemd,
S. van HEEMSTRA.
Ter ordonnantie van dezelven,
T. S. v. d. LEIJ.

Uitloting van *f* 8000.

HET POLDERBESTUUR van het 4de en 5de Veen-District onder Ængwirden, provincie Vriesland.

Gelet hebbende op het bepaalde bij de art. 7 en 9 van het Plan van Negotiatie groot *f* 75,000, ten dienste van beide de Veen-Districten, om te strekken tot betaling der kosten benoodigd tot het leggen van Polderwerken, goedgekeurd bij resolutie van Hun Ed. Groot Achtbare Heeren Gedeputeerde Staten van Vriesland, dd. 18 Junij 1833, no. $\frac{14}{256}$

Brengt bij en door deze ter kennis van belanghebbenden, of houders der Obligatien, dat door haar op Woensdag den 24 December 1834, des morgens precies om 11 uren, in hunne gewone Vergaderzaal te Heerenveen, (Ængwirden,) met opene deuren zal worden overgegaan tot de Uitloting van zestien Aandeelen in genoemde Negotiatie, uitmakende acht duizend gulden.

Heerenveen,
den 10 December 1834.

W. H. BOURICIUS van IDEMA, *Vt.*
Ter ordonnantie van hetzelve,
S. P. van GOINGA, *Secretaris.*

DE Notaris A. LIJCKLAMA, residerende te Leeuwarden, zal, na bekomene autorisatie van de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende aldaar, op tijd en plaats nader te bepalen, eerstdaags, bij strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen:

1. Eene HEEREN HUIZINGE, met grooten TUIN cum annexis, staande en gelegen bij het Hof te Leeuwarden, zijnde de Huizinge gekwoteerd letter G, no. 46, en bij het Kadaster bekend onder sectie C, no. 443, door Mevrouw de Weduwe *J. Le Maire* wordende bewoond en gebruikt; den 12 Mei 1835 vrij te aanvaarden.
2. Eene KOOPMANS HUIZINGE, met PLAATS, staande aldaar, naast het vorige perceel, gekwoteerd letter G, no. 47, en bij het Kadaster bekend onder sectie C, no. 442, door *P. de Vries, Pz.* als huurder wordende bewoond; den 12 Mei 1836 vrij te aanvaarden.

MR. J. J. WIERSMA, Notaris te Sneek, als daartoe benoemd door de Regtbank van eersten aanleg, zitting houdende aldaar, zal, ten overstaan van den Heer Vrederegter van het kanton Sneek, publiek bij strijk- en verhooggelden, op aannemelijke Conditien van betaling, daar er een zeer aanzienlijk gedeelte van den koopprijs zal kunnen blijven staan, presenteren te verkoopen:

Eene zeer schoone, extra vruchtbare en bijzonder welgelegene ZATHE en LANDEN, met derzelver uitmuntende en sterke SCHUUR en proper betimmerde HUIZINGE, benevens eenen WATERMOLEN cum omnibus annexis, staande en gelegen te IJpecolsga, nabij den dorpe Woudsend, *Arbeid en Moeite* genaamd, gekwoteerd no. 10, groot in het geheel ruim 31 bunder, alle bij en om de Huizinge gelegene beste Greidlanden, thans bij *Rienk Pieters Piersma* en *Vrouw*, als huurders in gebruik; op Sint Petri en den 12 Mei 1835 vrij te aanvaarden; en zulks in perceelen, nader bij de Bijletten omschreven.

Wie gading maken, komen op Dingsdag den 16 December 1834, des namiddags ten twee ure, in de Nieuwe Billart en Kegelbaan van *P. van Meurs*, even buiten het Hoogend te Sneek, bij de provisionele toewijzing, en koopen op Conditien alsdan voor te lezen, welke inmiddels te vernemen zijn ten Kantore van den Notaris voornoemd.

MR. J. J. WIERSMA, Notaris te Sneek, gedenkt publiek, bij strijk- en verhooggelden te verkoopen:

1. Eene hechte wel betimmerde HUIZINGE, met derzelver ERF en achterstaanden TIMMERWINKEL cum annexis, aan de Koemarkt binnen Sneek, gekwoteerd met wijk 5, no. 27, door *Rienk Annes Donker en Vrouw*, als eigenaars wordende bewoond en gebruikt.
2. Eene dito HUIZINGE cum annexis, aan de Pol binnen gemelden Stede, gekwoteerd met wijk 9, no. 54, door *Godert Vlink*, als huurder wordende bewoond. Beide perceelen den 12 Mei 1835 vrij te aanvaarden.

Wie gading maken, komen op Vrijdag den 19 December 1834, des avonds ten zeven ure, ten huize van de Weduwe *Jan Reinders van Koten*, in de Societeit de Uitspanning te Sneek, bij de provisionele toewijzing, en koopen op Conditien alsdan voor te lezen, welke inmiddels bij voornoemden Notaris te vernemen zijn.

MR. J. HANEKUIJK, Notaris te Harlingen, zal, op Woensdagen den 17 en 24 December 1834, des avonds ten 7 ure precies, in het Heeren Logement aldaar, ten overstaan van het Vredegeregt van het kanton Harlingen, bij strijk- en verhooggeld verkoopen:

1. Eene uitmuntende en modern betimmerde HUIZINGE en TUIN cum annexis, op de Noorderhaven te Harlingen, in wijk A, no. 31, door wijlen den Heer *Sicco Popta*, als eigenaar bewoond geweest.
2. Eene HUIZINGE en ERF c. a. aldaar, in wijk A, no. 30, door den Heer *J L Ledeboer*, als huurder bewoond geweest.
3. Eene uitmuntende STALLING en WAGENHUIS c. a. aldaar, in wijk A, no. 83, achter de voorschreven perceelen.
4. Eene HUIZINGE en ERF c. a., op de Zuiderhaven aldaar, in wijk E, no 79.

De 3 eerste perceelen vrij, en het laatste perceel bezwaard met een jaar. huur, op den 12 Mei 1835 te aanvaarden; breeder volgens Bijletten

MR. W. J. HEMSING, Notaris te Balk, gedenkt, op Woensdag den 17 December 1834, ten huize van *Sijberen Aukes Dooper*, te Balk, des avonds ten 8 ure, te veilen:

1. Eene HUIZINGE en ERF, waarin vele jaren met succes eene Grutterij is gedreven, staande en gelegen te Balk, de Huizinge gekwoteerd met nummer 59.
2. Een stuk WEIDLAND, groot 40 v. roede 94 v. el, gelegen te Ruigahuizen.

De Conditien zijn bij vorengemelden Notaris te vernemen.

MR. M. de MUINCK, Notaris te Grijpskerk, gedenkt, ten verzoeke van zijne Principalen, op eenen nader te bepalen dag in de maand Januarij 1835, te Grijpskerk, openlijk te veilen en te verkoopen:

Twee kapitale BOERENPLAATSEN, bestaande ieder in eene Behuizing, Schuur enz., met het regt der Vaste en Altijddurende Beklemming van respectivelijk 120 en 113 bunder best KLEILAND, doende tot vaste jaarlijksche huur *f* 1200 en *f* 1130; staande en gelegen op het Ruigezand onder Oldehove, (provincie Groningen,) en behoorende tot de beneficiaire Nalatenschap van *Douwe Martens Teenstra*.

Mr. M. de MUINCK.

Te huur of uit de hand te koop,

OP den 12 Mei 1835 te aanvaarden: Eene HUIZINGE en KOEKBAKKERIJ op eene der beste standen van Dokkum. Te bevragen bij P. STALLINGA, aldaar.

Uit de hand te koop.

OM op den 12 Mei 1835 te worden aanvaard, wordt (door verandering van affaire,) TE KOOP aangeboden: Eene zeer ter nering staande en beklante HERBERG, genaamd *het Wapen van IJlst*, no. 1, met daarbij behoorende 4 bunder 4 v. roede 17 v. el 99 v. palm best GREIDLAND, liggende onder IJlst. Nadere informatien zijn te bekomen bij A. H. MANEVELD, te Nieuwezijl onder IJlst.

BIJ beslotene briefjes te HUUR, voor den tijd van vijf of zeven jaren, in te gaan St. Petri en Mei 1835: Eene ZATHE en LANDEN, staande en gelegen onder Huizum, groot naar naam en faam 24 bunder 61 v. roede 82 v. el en 34 v. palm, alle Greidlanden, thans door *Tjipke Jisses Algera* en *Vrouw* als huurders wordende bewoond. — De briefjes moeten worden ingezonden vóór of uiterlijk op den 22 dezer ten Kantore van de Procureurs S. B. STIENSTRA en Mr. J. SCHIK, in de Groote Hoogstraat, letter H, no. 130, te Leeuwarden, alwaar ook de Voorwaarden te vernemen zijn.

Verhuring bij geslotene briefjes.

OP Petri en Mei 1835, wordt TE HUUR gepresenteerd voor den tijd van 5 of 7 jaren: Eene vruchtbare ZATHE en LANDEN, groot 48 bunder, alle Greidlanden, gelegen aan den Straatweg naar Groningen, op het Hoogterp nabij Leeuwarden, thans bij *Jan Lieuwes Terpstra* in gebruik. De briefjes zullen uiterlijk op den 24 December 1834 moeten worden ingeleverd, en de Voorwaarden intusschen zijn te vernemen bij Mr. B. ALBARDA, Advokaat, op de Berlikumermarkt te Leeuwarden.

TE HUUR bij beslotene briefjes, voor den tijd van vijf jaren, in te gaan Petri en Mei 1835: De vruchtbare ZATHE LANDS *Douma State* onder Oldeboorn, bij de Weduwe *Posthumusz* in gebruik, groot ruim 41½ bunder, meest Weidlanden, en ter verbetering waarvan men, onder zekere bepalingen, van de daarvoor zeer geschikte aarde der hooge Wier kan gebruik maken. De Voorwaarden zijn te vernemen bij den provisionelen Secretaris MUNNIK, te Oldeboorn: bij wien ook de briefjes vóór of op den 30 December 1834, franco moeten worden ingeleverd.

MR. C. L. van BEIJMA thoe KINGMA, Advocaat en Secretaris van Haskerland, wonende te Joure, gedenkt, op Dingsdag den 6 *Januarij* 1835, des *namiddags* ten *drie ure*, ten overstaan van een Notaris, publiek, bij strijk- en verhooggeld, voor den tijd van drie of meer aaneenvolgende jaren, te verhuren:

Eene welbeklante, neringrijke en goedbetimmerde HERBERG, STALLING cum annexis, genaamd *het Wapen van Haskerland*, staande en gelegen te *Oudehaske*, ten Zuiden aan den Rijdweg van de Joure naar Heerenveen, en ten Noorden aan het water genaamd de Overspitting; thans bewoond en in huur bij de Weduwe *H. van Zandbergen*, doch op den 12 Mei 1835 vrij te aanvaarden.

Wie gading maakt, kome op tijd en in de Herberg voorschreven, om te huren op alsdan voor te lezen en inmiddels bij den Verhuurder in kwaliteit te vernemen Voorwaarden.

Bij beslotene briefjes te huur,

VOor den tijd van vijf aaneenvolgende jaren, ingaande Sint Petri en twaalf Mei 1835: Eene vruchtbare ZATHE en LANDEN, staande en gelegen te en onder de stad IJlst, groot naar naam en faam negentien bunder en ruim 84 v. roede, Greidland, thans door *Hilbrand Rintjes Boschma, cum uxore* bewoond en gebruikt.

De Conditien van verhuring liggen van nu af dagelijks ter inzage, ten huize van den tegenwoordigen Huurder en van UILTJE EEKMA, in het Wapen van Wijmbritseradeel te Sneek; terwijl de briefjes vóór of op den 8 Januarij 1835, kunnen worden ingeleverd aan H. S. TJALSMA, op het Kleinzand te Sneek.

TE HUUR, den 12 Mei aanstaande te aanvaarden: Eene HUIZING met aanbehooren, staande bij den Ossekop te Leeuwarden, thans door den Heer *Salverda* bewoond, te bevragen op de Turfmarkt, letter B, no. 46, bij den Heer I. NAUTA ANDREÆ.

AL diegenen welke vermeenen geregtigd te zijn tot de Nalatenschap van *ANTJE JORKES OTTINGA*, in leven zonder beroep, gewoond hebbende te Wons, en aldaar op den 2 November 1834 ab intestato overleden, Dochter van wijlen *Jorke Martens* en *Grietje Rommerts*, in der tijd Echtelieden, Huislieden te Cornwerd, worden verzocht schriftelijke opgave te doen van hunne namen, beroepen, woonplaatsen en graad van bloedverwantschap, zoo aan de vaderlijke als moederlijke zijde, vóór den 31 December 1834, ten Kantore van den Notaris N. MEIJER, te Bolsward.

DE ondergeteekende Notaris, bij vonnis der Regtbank van eersten aanleg van het arrondissement Sneek, dd. 12 November 1834 behoorlijk geregistreerd, benoemd zijnde tot Curator in de gerepudieerde Nalatenschap van *LEVIJ MOZES VAN DER HOEK*, in leven Slager en Veehandelaar te Bolsward, noodigt al diegenen uit welke iets van voorzeide Nalatenschap te pretenderen hebben, om daarvan (voor zoo verre zulks niet reeds door hun is gedaan) behoorlijk specifieke opgave te doen ten zijnen Kantore binnen Bolsward, vóór den 31 December 1834. N. MEIJER.

Onderlinge Brandwaarborg-Maatschappij
VAN WOUDSEND.

DE ondergeteekende, Directeur Boekhouder der Onderlinge Brandwaarborg Maatschappij, gevestigd te *Woudsend*, gelezen hebbende in de Leeuwarder Courant van 9 December, eene aankondiging van A. A. TROMP, (deszelfs voormalige Klerk,) als Agent der Nederlandsche Brandverzekering te Tiel, in Gelderland, acht het in het belang van het Publiek en der Deelgenooten van de Maatschappij, waarvan hij de eer heeft administrerend Directeur te zijn, in het bijzonder, om *nota te willen nemen van deszelfs handteekening die hij gebruikt, bij het afgeven van alle stukken, tot de Maatschappij van Woudsend betreklijk.*

TROMP,
Directeur Boekhouder.

DE Grondeigenaren van de Vaarten, het Verlaat enz. te Rottevalle, worden bij deze opgeroepen, op den 2 Januarij 1835, des morgens ten elf ure, ten huize van *T. A. van Dijk* aldaar, om te beslissen over een voorstel, ter verandering van eenige punten in het bestaande Reglement.

Namens de Gecommiteerden.
A. A. van DIJK.

G. H. SWARTTE van LOON, berigt door deze, dat hij zich als BOEKHANDELAAR alhier heeft gevestigd, op de *Korenmarkt*, letter I, no. 8, zich aanbevelende, onder belofte eener prompte bediening.

Leeuwarden, den 12 December 1834.

VAn af den 20 dezer maand tot den 1 Februarij aanstaande, zal de wederzijdsche TREKVEERDIENST tusschen *Leeuwarden* en *Harlingen*, met de vereischte toestemming gedaan worden als volgt:

Van Leeuwarden en Harlingen alle dagen, 's morgens en 's namiddags ten 4 ure, uitgezonderd des Vrijdags, wanneer er ook een Schip van Harlingen zal varen 's morgens ten 9, en van Leeuwarden 's namiddags ten 1 ure.

A. F. GALLETTE, Tandarts van Deventer, heeft de eer het Publiek te berigten, dat hij den 16 dezer te Heerenveen zal zijn, in het Logement bij *J. Meijer*; den 18 dito, te Leeuwarden, bij *J. Bosman*, in de Valk; alwaar dezelve over alle Mondkwalen te spreken is. Al degenen welke zijne hulp mogten noodig hebben, worden verzocht, zich vooraf te willen aanmelden, daar hij zich niet langer ophouden zal dan de bepaalde dagen.

LEES HIER.

BENJAMIN JACOBS BIERSCHENK, Debitant in de Koninklijke Nederlandsche Loterij, op de Nieuweburen, letter K, no. 233, te Leeuwarden, adverteert, dat in de thans trekkende 163ste Loterij, bij hem gevallen is de kapitale prijs van *f* 25,000, op no. 8436, devies: *Zulke suiker haalt men uit geen mangelwortel.*

Recommandeert zich in de gunst van Ingezetenen in het inkoopen van Oud IJZER, KOPER, TIN enz., tot de hoogste prijzen.

LEES HIER.

BIJ A. H. van DIJK, Debitant in de Kon. Ned. Loterij, in de Slotmakersstraat te Leeuwarden, zijn in de afgeloopene 163ste Loterij gevallen de navolgende prijzen, als: een prijs van *f* 25,000, op no. 8436, een dito van *f* 1000, op no. 2070; een dito van *f* 400, op no 12520, met nog verscheidene andere prijzen. Houdt zich verder vriendelijk aanbevolen.

BIJ S. B. BROOK, Gedelgueerde der Koninklijke Nederlandsche Loterij, is getrokken het een vijfde van den kapitalen prijs van *f* 25 000, onder handteekening van den Heer *W. H. Suringar.*, no. 8436, devies: *Zulke suiker haalt men uit geen mangelwortel.* — Bij bovengemelde zijn voor de aanstaande 164ste Loterij weder te bekomen HEELE en GEDEELTEN van LOTEN, in koop en huur, tegen Prijscourant. Houdt zich in ieders gunst gerecommandeerd.

)o( )o( )o(EEN SCHRIJNWERKERSKNECHT, goed kunnende werken kan direkt werk bekomen bij *J. SMIDT*, Schrijnwerker te Harlingen.

)o( )o( )o(EEne fatsoenlijke BURGER WEDUWE, van de Gereformeerde Godsdienst, welke vele jaren bij een eenig bejaard Heer de Huishouding waargenomen heeft, van welke men de beste informatien kan bekomen, zich thans buiten Conditie bevindende, zag zich gaarne weder als zoodanig of tot gezelligheid bij bejaarde lieden geplaatst. Adres onder letter N. ten Kantore dezer Courant.

)o( )o( )o(BIJ den Veldwachter te Drogeham, is in bewaring en kan worden terug bekomen, een licht zwartbont bles tweejarig RUNDBEEST.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ, LETTER K, No. 176.